

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Scumpirea traiului. — Reorganizarea cooperativei. — Decizia Ministerului Economiei naționale privitoare la conducerea Cooperăției. — Ce a fost și ce va fi Cooperăția Română. — *Cronica:* Numiri la Cooperăție. Bucureștii devin port. Uzinele metalurgice din Hunedoara. Industria. Grâul. Munca de 8 ore. Camerele de muncă. Deutsche Luftreise. Erata.

Scumpirea traiului.

MOTTO: „Nu sunt prețurile la cărma omului, ci bietul om la cărma prețurilor”.

Adevărul dictonului pus în fruntea acestui articol, s'a dovedit cu prisosință, de câte-ori s'a încercat combaterea scumpetei prin constrângeri artificiale și reglementări administrative.

Ministerul Economiei Naționale și Banca Națională a României, sunt asemenea convinse de acest adevăr, de aceea au supus chestia scumpirii traiului, în mod simultan, unui larg rechizitor, putem zice public, înainte de a lua măsuri de rigoare.

Ancheta întreprinsă despre cauzele și combaterea scumpetei, este îndreptată mai multor comisii, patru la număr, cari de-o-camdată au sarcina de a aduna materialul informativ necesar pentru o acțiune așa de vastă.

Comisia I are domeniul articolelor alimentare de origine animală și vegetală;

Comisia II se ocupă cu prețurile diferiților combustibili;

Comisia III cu prețurile îmbrăcămintelor și încălzimintelor;

Comisia IV cu diferite alte articole de consum.

Dacă cetim atribuțiile acestor comisii, vedem că ele cuprind așa zicând totalitatea economiei naționale. Este deci o muncă enormă de prestat. Vor îmbogăți oare comisiile acestea cu ceva nou ștocul de cunoștințe pe care știința multor veacuri le-a adunat până acuma, despre cauzele scumpirii traiului, și în general despre cauzele formării prețurilor? Ar fi bine.

Dar' și până atunci, în femeii realității de toate zilele, se pot constata unele lucruri cari merită să fie relevate.

Suntem o țară agricolă. Când țărânului îi merge bine, ar trebui ca întregii țării să-i meargă bine, deoarece masa țărănească e producătoarea și totdeauna și consumatoarea cea mai importantă a ei. Pentru țaran urcarea prețului la cereale ar trebui să fie o bucurie. Iată că azi în genere prețul cerealelor este în continuă urcare și în special la grâu a atins în unele regiuni ale Transilvaniei suma de Lei 650 per 100 kg. În anul 1935 pe vremea aceasta cota cu 150 Lei mai puțin. Și totuși țărânul nu se poate bucura, deoarece și articolele industriale de cari el are nevoie, s'au scumpit încă în ritm și mai impetuos.

Să analizăm unele cauze posibile, cari au determinat o urcare a prețului

la grâu, articolul cel mai important al economiei țării noastre, și care poate fi privit ca un indice al prosperității noastre.

În primele luni ale anului curent, rapoartele Camerelor agricole din diferitele județe ale țării, prezentau situația sămănăturilor din toamnă într-o lumină favorabilă. În Transilvania abia 2—3 județe de munte ar fi suferit de ghețuri în mod mai considerabil, cu o pierdere de 10—15% a sămănăturii. Se promitea deci în anul acesta o recoltă bună.

Indemnat de veștile aceste favorabile, Ministerul agriculturii nu a fost sgârșit cu eliberarea permiselor de export din stocurile existente. În curând însă pe piețele interne prețul grâului a început să se urce. Citeam atunci prin ziare, că motivul urcării ar fi aprecierea prea optimistă ce s'a făcut sămănăturilor de toamnă, care nu ar justifica speranțele puse în noua recoltă, nici eliberarea masivă a permiselor de export din stocurile de grâu, cari ar fi trebuit rezervate până la noua recoltă. Rezultatul acestei situații ar fi deci scumpirea actuală, precum și tribulațiunile brutarilor, cari mereu cer urcarea prețului pâinei, urcare care a fost împiedecată până acuma numai prin intervenția autorităților. Publicul este mereu alarmat de o eventuală grevă pe care ar plănuți brutarii.

Pentru ca să aflăm cauza scumpirii grâului, trebuie să cercetăm mai întâi, cine a avut interes la scumpire, și cine a profitat de ea.

Țăranul, dela care emană producțiunea, a profitat numai într-o măsură foarte mică, deoarece numai puțini țărani sunt în situația de a stoca cantități mai considerabile de grâu, pentru vânzare la primăvară. De obicei ei își rețin numai atâtă cât e necesar pentru însemințare; restul e deja vândut până la Crăciun, pentru că are nevoie de parale pentru plata impozitelor, înzestrarea gospodăriei, aprovizionarea familiei etc. De unde provin deci cantitățile exportate primăvara? Nu e greu de găsit că stocarea s'a făcut de speculanți, cari pot aștepta conjunctura favorabilă, și grosul profitului din recolta anului, intră în buzunarale lor, numai din motivul că au putut aștepta cu vânzarea până la primăvară,

când în toată Europa rezervele de grâu sunt pe sfârșite.

Cum s'ar fi putut deci evita scumpirea în cazul acesta, respective ce frână i-am fi putut aplica?

Ancheta făcută ar fi stabilit în primul rând, că rapoartele sosite la minister în primele luni ale anului, nu au corăspuns situației adevărate. Camerele de agricultură nu au lucrat deci în mod conștiințios, sau concluziile trase din rapoarte, nu au fost juste. Ministerul agriculturii a fost prin urmare indus în eroare, sau nu a utilizat rapoartele cu destulă prudență. Ori cum ar fi, sancțiuni ar trebui luate, și o serie de funcționari trași la răspundere și eventual înlocuiți cu alții, mai cualificați și mai capabili. Oricine poate constata, că elementele din cari se compun azi Camerele agricole, sunt foarte slabe, și birocrațismul ministerelor nu este îndeajuns pătruns de însemnătatea evoluției prin care trece azi țara.

S'ar mai fi constatat și faptul foarte important, că speculanților le stă în putere, ca prin stocarea de cereale să urce prețul cum le convine, și să vândă când le place lor, sau mai bine zis, când conjunctura ei este mai favorabilă. Iată că în felul acesta ajungem la influențarea prețurilor prin voința a o mână de oameni. Căci mișcarea se dirijează de cei puternici și mici la număr, cari apoi au o armată întregă de samsari sub ordinele lor. Este oare just, ca Statul să permită acestui soi de oameni, persoane cari de obicei nu sunt Români sau de origine română, ci o adunătură de Evrei, Grecotei și Armeni, o ingerință așa de importantă în domeniul economiei noastre naționale? Parveniții aceștia să ne dicteze nouă, câtă și ce fel de calitate de pâine să consumăm?

O reglementare a manipulațiilor acestor speculanți ar fi deci al doilea pas pe care Statul nostru l-ar putea face. În țările cu producțiune agricolă restrânsă, cum sunt Germania și Italia, și cari sunt zeloși ca să se aprovizioneze totuși pe cât se poate prin propriile lor puteri, reglementarea comerțului de cereale este deja de mult un fapt împlinit. Comisiilor menite să facă ancheta, sigur că nu le va scăpa împrejurarea aceasta, și vor găsi soluții speciale pentru țara

noastră. Un mijloc pentru combaterea speculei ar fi și introducerea monopolului de grâu, care pas ne-ar îndruma spre socializarea producției.

Pe lângă serviciul informativ defectuos al producției agricole, și pe lângă specula deșănțată, mai sunt o mulțime de alte cauze cari determină o urcare a prețurilor.

În mare parte poartă vina chiar însuși Statul, prin diferite măsuri decretate de autorități, apoi politica vamală și valutară, dar' mai cu seamă prin continua urcare a impozitelor și taxelor. O mică ilustrație în privința aceasta oferă lista de mai jos a taxelor și impozitelor, cari grevează pâinea:

90 bani per 1 kg, făină, când iasă din moară (în favorul valorificării grâului);

25 bani pentru apărarea națională;

22 bani cifra de afaceri de 3% la făină;

20 bani taxă comunală;

1.40% impozit proporțional;

25 Lei per kg. de drojdiuțe;

impozitul comercial cu toate adau-sele;

taxa sanitară;

asigurarea socială;

10% impozit chirie;

timbre aviatice pe diferite bonuri, facturi, fișe etc.;

taxe pentru cai, căruțe, camioane, firmă, pompieri.

Credem că unele taxe s'au mai și omis, căci numai acela care fabrică pâinea le poate ști pe toate.

Atacând chestia taxelor și impozitelor, intrăm în pastul domeniu al politicii financiare a Statului și a cauzelor cari determină mereu crescândă sarcină a taxelor și impozitelor. Avem atunci impresia, că înfrângerea speculei și scumpetei poate că nici nu e posibilă fără o reformă radicală a bugetului Statului. Dar în ce fel de depărtări ne pierdem în felul acesta? Ce ar însemna o reformă a finanțelor Statului în relațiune de scumpete? Desigur că o reducere generală a cheltuelilor Statului și Comunelor. Este țara noastră capabilă să ia inițiativa între actualele împrejurări politice și economice internaționale? Pentru noi bunăoară să reducem în mod unilateral cheltuelile pentru apărarea națională, sau sarcinile ce ni le impun dato-

riile externe? Iată deci că ne pierdem în orizontul relațiilor internaționale, și stăm în fața unor probleme cari nu mai depind numai de comisiunile pentru combaterea speculei și a scumpetei. Atunci cum stăm cu „eftinirea traiului“?

MERCATOR.

Reorganizarea cooperației.

S'a dat o nouă organizare cooperației noastre, odată cu trecerea ei la ministerul economiei naționale. S'a precizat că, un consiliu restrâns va conduce dela centru întreaga mișcare. S'a dispus ca un fond însemnat cu dobândă redusă să alimenteze în măsură suficientă nevoile financiare ale cooperației.

De multă vreme cooperația noastră avea nevoie de o radicală organizare. Asta cu atât mai mult, cu cât în decursul timpului, în evoluția mișcării noastre cooperatiste s'au produs nenumărate reforme și reorganizări, fără însă a se fi ajuns la o formă definitivă, care să asigure o bună și normală funcționare a lor.

Conducătorii noștrii au împrumutat mereu alte forme și sisteme din apus, pe cari le-au vrut introduse neapărat în cooperația noastră. Desigur, în intenția lor perfecționarea mișcării cooperatiste stăruia. Că timp de 30—40 de ani nu s'a putut totuși ajunge la scopul dorit, încă e adevărat. Și atunci unde trebuește găsită cauza? La noi, s'a încercat a se da mișcării cooperatiste altă formă decât cea naturală. Dl Andrei Corțeanu într'un articol publicat în „Argus“ precizează aceasta cu competența-i cunoscută. Făcând istoricul cooperației dela noi ajunge la constatarea că, cooperația noastră nu s'a născut ca un rezultat al unei stări sufletești în mediul rural în care era destinată ea să se desvolte. Cooperația la noi a trezit mai întâiu entuziasmul cercurilor politice și a intelectualilor, cari vedeau ce se petrece în alte țări, unde țăranii și lucrătorii ajungeau să-și organizeze viața de toate zilele prin cooperație.

La baza organizației cooperatiste dela noi a stat și stă creditul statului și al Băncii Naționale. Fondurile proprii, din contribuția țăranilor sunt reduse. Asta pentru că majoritatea absolută a țăranilor noștrii sunt oameni mai săraci. Pentru

ajutorarea lor statul a pus bazele coo-
perafiei.

Deci, cooperafia la noi — precizează
dl Corteanu — este și trebuie să rămâie
o organizare de stat, fiindcă scopul prin-
cipal al cooperafiei este ajutorarea țără-
nimei. Cooperafia noastră a împlinit un
mare rol de când există ea și este desti-
nată să îplinească un rol și mai mare
în viitor, tocmai sub această formă de
educație prin organe de stat și cu fonduri
de stat. Este singura formă întrebuințată
până azi, cu succes, pentru a veni în
ajutorul țărănimii noastre.

Acesta fiind adevăratul scop al coo-
perafiei, nu era permis cuiva să se abată
în decursul anilor așa cum s'a întâmplat
destul de des.

Că rezultatele nu au fost strălucite
mai e și explicația că la conducerea miș-
cării cooperatiste au ajuns de multe ori
persoane nepregătite, nepricepute și chiar
necinstite, cari nu aveau nimic comun cu
cooperafia, însă se bucurau de concursul
cluburilor politice, cu cari lucrau mână
în mână.

Noua reorganizare a cooperafiei ini-
țiată de dl ministru Mitiță Constantinescu,
dorim să însemne o purificare radicală a
cooperafiei, fără de care o acțiune de în-
dreptare cu efecte rodnice, nu o vedem.

Să vedem dacă noua reorganizare
înseamnă o eră sănătoasă în domeniul
cooperativ.

ION D. PITU.

Decizia

Ministerului Economiei Naționale privitoare
la conducerea Cooperafiei.

Art. 1. Având în vedere unele constatări ce re-
zultă din cercetările ce sunt în curs de efectuare la
organismele naționale centrale cooperatiste și pentru
instaurarea unei mai bune rânduirii și administrării a
fondurilor acestor instituțiuni, cu începere dela data
prezentei deciziuni se pun în vedere susmenționatele
instituțiuni centrale cooperatiste, spre întocmai urmare,
în baza prevederilor art. 6 din decretul regal Nr. 330,
publicat în Mon. Of. Nr. 29 din 4 Februarie 1938,
următoarele dispozițiuni:

1. Nu se vor mai plăti de către niciuna din in-
stituțiile centrale cooperatiste telefoanele dela domi-
ciliile membrilor din consiliul de administrație.

2. Nu se vor mai plăti de către nici una din
zisele instituțiuni centrale cooperatiste abonamentele
pe C. F. R. pentru membrii consiliului de administrație.

3. Nu se vor mai întreține de aceleași instituțiuni
susmenționate automobile pentru folosința membrilor
din consiliul de administrație sau din direcțiune.

4. Nu se va mai plăti de niciuna din instituțiile
centrale cooperatiste mai sus menționate remunerație
fixă lunară de niciun fel membrilor din consiliul de
administrație, comitetul de direcție, sau censori. Aceștia
nu au dreptul decât la jetonul pentru prezența efectivă
la ședințele consiliului sau comitetelor din care fac
parte și la rambursarea cheltuelilor de deplasare cei
cu domiciliul în provincie.

5. Nu se va mai acorda de nici o instituție cen-
trală cooperatistă susmenționată, avansuri asupra dreptu-
rilor convenite membrilor din consiliul de administrație,
comitetul de direcție sau censorilor.

6. Nu se vor mai plăti din fondurile menționa-
telor instituții cooperatiste nici o cheltuială pentru că-
lătoriile în străinătate ale membrilor consiliului de ad-
ministrație, comitetul de direcție sau alții, decât cu o
serioasă justificare în interesul exclusiv al instituției
și cu o prealabilă încuviințare a Ministerului Economiei
Naționale.

7. Se va reduce numărul comitetelor de direcție
la minimum necesar bunei funcționări și unor micșorări
a cheltuelilor generale de administrație și regie.

8. Se vor executa cheltuelile anuale de admini-
strație în limita strictă a prevederilor bugetare, nemai
fiind admise depășiri ale acestor prevederi, fără o
temeinică și prealabilă justificare a sporului de cheltueli,
precum și fără o prealabilă aprobare a Ministerului
Economiei Naționale.

Art. II. Aceste dispozițiuni se iau cu rezervarea
oricăror altor măsuri ce se vor mai găsi necesare a
se lua.

Art. III. Pentru orice nerespectare a dispozițiu-
nilor mai susmenționate se vor aplica sancțiunile legale.

Art. IV. Directorul personalului, administrației și
secretariatului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire
a dispozițiunilor prezentei deciziuni.

Data, la 20 Iunie 1938.

Ministru Mitiță Constantinescu.

Nr. 35.004.

Ce a fost și ce va fi Cooperafia română.

După cum s'a arătat în articolul precedent, în
urma inițiativei dlui Ministru al Economiei Națio-
nale M. Constantinescu, s'a adus reforme adânci
Cooperafiei, punându-se pe baze sănătoase. Repro-
ducem în întregime expunerea de motive a noii
legi de organizare a Cooperafiei, cât și deciziunea
energică a dlui Ministru A. Constantinescu, pentru
o mai bună gospodărie în Cooperafie.

Expunerea de motive.

Adevărul permanent, care trebuie să constituie
principiul superior de călăuzire în domeniul coope-
rației noastre, nu poate fi decât următorul:

Cooperafia la noi în țară nu este o simplă
problemă bancară, comercială sau economică, între

anume singuratec persoane ce se strâng laolaltă spre a se sprijini reciproc;

Cooperafia este o problemă națională, constituind o esențială și hotărâtoare politică de Stat, în scopul reorganizării și dezvoltării vieții economice a satelor și târgurilor.

Populația dela sate și măruntă burghezie a târgurilor noastre este astăzi în mare parte lipsită de mijloacele elementare, cu care să poată face față celor mai reduse și imperioase necesități economice.

Dacă comercianții și industriașii, dacă agricultorii mai mari sau mijlocii și profesioniștii de orice categorie dela orașe, găsesc astăzi, în bună parte, prin creditul personal sau garanțiile reale ce posedă, mijloacele cu cari să ducă mai departe și să desvolte chiar îndeletnicirile lor, — micul plugar, meșteșugarul și locuitorul mărunt al târgurilor noastre nu au puțința de a găsi credit și mijloace materiale necesare activității lor, decât într'o măsură foarte redusă.

În deosebi, după aplicarea legii de reglementare a datoriilor agricole și urbane, aceste categorii economice dela sate și orașe au greutăți mai sporite, pentru obținerea creditului și a mijloacelor materiale de acțiune la îndeletnicirile lor, ele aflându-se astăzi într'o vădită inferioritate față de ceilalți factori sociali și economici.

O intervențiune adâncă și grabnică se impune pentru a se îndrepta această situațiune.

Propășirea economiei plugărești numai prin cooperafie.

În acest scop, două sunt căile pentru a alimenta viața economică a satelor, în special cu mijloacele materiale necesare:

a) Creditul prin băncile comerciale locale sau agențiile celor din orașele mari;

b) Creditul prin organisme bancare și economice în însuși cuprinsul statului.

Cea dintâi cale: creditul prin băncile comerciale locale sau prin agenții nu poate pătrunde până în cele mai depărtate unități rurale, de aceea pentru înviorarea și activarea vieții economice a satelor, calea cea mai eficientă nu este decât cooperafia.

Iată de ce cooperafia nu poate constitui, în țara la noi, în această situație, un sistem economic cu caracter exclusiv de drept privat, un așezământ juridic și economic încheiat între persoane și interese pur private, conturat de granițele dreptului individualist, lăsat la singurul joc al principiilor și garanțiilor ce guvernează societățile economice cu interese particulare — ci cooperafia trebuie să fie, în țara la noi, marea pârghie pe care să se sprijine și să se înalțe viața economică a satelor și târgurilor; cooperafia trebuie să fie un însuflețit apostolat național de reorganizare structurală și dezvoltare a economiei rurale, trebuie să fie largă și adâncă politica de Stat, care, peste acțiunea de multe ori plâpândă a inițiativei asociațiilor cooperatori, — bântuiși de relele unei crize materiale și morale ce a sdruncinat cooperafia — să ducă mai departe marea operă de redresare a vieții economice a plugarilor.

Cooperafia constituie astfel unul din cele mai importante sectoare ale preocupărilor naționale, unul din punctele cardinale ale politicii economice a Statului nostru.

Sprijinul financiar al Statului și al B. N. R.

În cuprinsul acestor superioare îndatoriri, Statul și-a înțeles totdeauna înalta și frumoasa misiune a sa:

În adevăr: a) marea majoritate a capitalului instituțiilor centrale cooperatiste aparține Statului;

b) fondurile cu care lucrează astăzi aceste instituțiuni cooperatiste sunt aproape exclusiv ale Băncii Naționale a României;

c) asanarea cooperafiei se face, în mare parte, de Stat, cu mijloacele Băncii Naționale a României;

d) avantajile și privilegiile fiscale, economice, etc. acordate unităților cooperatiste sunt tot atâtea jertfe ale Statului.

Cooperafia deci trăește astăzi și mai funcționează numai datorită Statului și Băncii Naționale a României.

Creațiuni cooperatiste greoaie și costisitoare.

Totuși, printr'o anumită concepție, sub diverse pretexte și subtile formule falacioase, privityherea și interesul superior de Stat, în Cooperafie, a fost înlăturat, încetul cu încetul, iar locul Statului a fost ocupat prin organe de conducere în care Statul nu are decât o foarte redusă prezență.

Astfel, cu capitalul și cu mijloacele Statului precum și cu fondurile Băncii Naționale a României, s'au creat patru instituțiuni centrale cooperatiste:

1. Banca centrală cooperativă. 2. Centrală de îndrumare, organizare și control. 3. Centrala cooperativă de producție, aprovizionare și valorificare agricolă și 4. Centrala cooperativă de consum (Magazin de gros), având pe deasupra lor Casa centrală a cooperafiei — toate acestea reprezentând un complex birocratic cu patru adunări generale, patru consilii de ad-ție, trei comisii de censored, patru comitete de direcție, un consiliu superior al cooperafiei, un consiliu național cooperatist, plus număroase comisii de organizare, control, judecată, supraveghere, etc.

În această complicată organizație centrală sunt astăzi 45 locuri în consiliul de ad-ție, 12 locuri de censored, 12 locuri în comitetul de direcție, 46 locuri în consiliul superior al cooperafiei și consiliul național cooperatist, plus, aproximativ, 30 locuri în diversele comisii organice la aceleași instituții, adică un total de aproximativ 145 locuri.

Prezența Statului ca și inexistentă.

Față de toate acestea, locul Statului este ca și inexistent; el a fost aproape eliminat.

Statul nu are în această abundentă organizație decât un loc în consiliu, la Cecopava, unul la Centrala de consum, două la Centrala de îndrumare, un censor la Banca Centrală și un comisar al guvernului.

Constatăm deci, în mod cu totul obiectiv, următoarea situațiune:

1. Statul îndepărtat în realitate din dreptul său legitim și efectiv de priveghere și îndrumare, într'o instituțiune care, prin definiție, trebuie să realizeze o largă politică de stat, în domeniul redresării economiei naționale rurale și într'o instituțiune în care el are marea majoritate a capitalului;

2. Datorită absenței de priveghere și îndrumare a Statului, cooperafia s'a dezvoltat mai mult la centru, hipertrofiindu-se prin organe birocratice multiple și fără rațiune practică, alcătuiind o suprastructură greoaie și costisitoare, care mai degrabă împiedică dezvoltarea și eficiența acțiunii cooperatiste, prin multiplele trepte ierarhice prin care trebuie să treacă, decât să o stimuleze.

Deasemenea, între cele patru centrale cooperatiste autonome, plus Casa centrală, unitate de coman-

dament, pentru atingerea obiectivelor naționale, nu mai există, — Casa centrală cooperatistă, așezată deasupra acestei suprastructuri, nefiind un organ de acțiune directă, imediată și materială, ci un complicat organism biurocratic, greoiu și ineficace (36 membri în Consiliul superior al cooperației și 10 membri în Consiliul național cooperatist).

Din cauza acestei multiple organizații centrale autonome, resursele și puterile centrale ale cooperației sunt irosite și firimitate, fără randamentul dorit pentru atingerea obiectivelor naționale, în zona economică a satelor, întreținându-se în același timp o incintă organizație de funcționari, cu cheltueli importante, deviate astfel dela necesitățile reale ale cooperației.

Cooperația nu funcționează în economia satelor.

3. Dacă la centru s'a dezvoltat — cum s'a arătat mai sus — o organizație divizată, complicată, hipertrofiată și costisitoare — în schimb, la unitățile periferice, acolo unde trebuie să existe adevărata, marea și puternica cooperație — aceasta se găsește într-o situațiune din cele mai anevoioase.

Rețeaua unităților cooperatiste de gradul I și II este în mare parte grav atinsă; dintre unități, acelea ce sunt viabile, dacă nu sunt imobilizate, nu au în marea lor majoritate nici o alimentare cu credit, iar viața economică a satelor este astfel lipsită de mijloacele elementare, indispensabile.

Controlul inexistent.

4. Acțiunea de control a gestiunii unităților cooperatiste este ca și neexistentă, marea majoritate a lor nefiind verificată de minimum patru-cinci ani, datorită insuficientului și greșit conceptului organism de control din cooperație.

La organismele centrale sistemul de control este tot atât de defectuos, cei chemați a face controlul fiind, în bună parte, în subordonarea ierarhică a celor ce trebuiesc controlați.

Din cauza acestei lipse de control, foarte multe din unitățile cooperatiste au o gestiune șubredă, condamnabilă chiar, care a dat posibilitate la pierderi, operațiuni necorecte, prevaricațiuni, fraude și abuzuri — compromițând adânc mișcarea cooperatistă și materialmente, ca forțe bănești, și moralmente, ca încrederea a satelor în ea.

5. Într-o bună parte personalul administrativ al instituțiilor cooperatiste relevă o concepție diformată despre rostul cooperației în viața națiunii noastre, a întrebuirii mijloacelor instituțiilor cooperatiste, a îndrumării acestora, — transformând întreagă această mișcare în mare parte, într-un organism biurocratic, greoi și fără eficiență pe teren.

Conducerea și controlul statului.

Această situațiune reclamă o grabnică, adâncă și curajoasă curmare a răului constat și anume:

1. Statul trebuie reintregat în drepturile legitime, ce i-au fost luate, de a călăuzi și îndruma mișcarea cooperatistă, îndatoriri ce-i incumbă și ca majoritar al capitalului și ca autoritate supremă de realizare a politicii de redresare în domeniul economiei rurale;

Statul controlează astăzi întreaga politică de credit a pieții interne; a fortiori el trebuie să îndrumeze politica de credit a satelor ce reclamă tutela lui și care nu se poate realiza fără sprijinul lui.

Mai mult încă, Statul, împreună cu Banca Națională a României, trebuiesc încurajați să intervină și să tuteleze mișcarea cooperatistă, căci experiența făcută cu încredințarea în fapt a acestei mișcări numai activității inițiativei private autonome, nu numai că nu a dat rezultatele așteptate, dar resursele puse la dis-

poziție de Stat și Banca Națională a României se găsesc într-o situațiune destul de grea, iar cooperația a ajuns unde se găsește astăzi, reclamând o grabnică intervențiune de reorganizare și redresare, adică de salvare.

În consecință statul trebuie să-și reia locul firesc în adunarea generală a instituțiunii centrale, în porție cu capitalul pe care îl reprezintă, iar în consiliul de ad-ție și comisiunea de censored, printr'un număr de reprezentanți mai sporit decât astăzi.

Contopirea unităților centrale.

2. Să se simplifice organizația centrală, unificându-se cele cinci instituții existente astăzi la conducere, într'una singură denumită „Institutul național al cooperației“, cu o singură adunare generală, un singur consiliu de ad-ție și comitet de direcție, o comisie de censored, având un singur comitet practic de adunare a experienței din activitatea cooperatistă de pe teren.

Astfel simplificată și redusă la ceea ce este necesar, conducerea centrală va avea în cuprinsul său, ca diviziuni ale uneia și aceleiași instituțiuni, completă, în atribuțiunile sale și armonică în întregul ei, funcțiunile bancare și economice, precum și pe cele de control, organizare și îndrumare, ce se îndeplineau până acum de cele cinci instituții centrale autonome.

În felul acesta se realizează între altele și următoarele avantagii:

a) unitatea de concepție și conducerea în acțiunea cooperatistă;

b) simplificarea și reducerea birocrațismului, precum și economiei de timp pentru eficiența activității practice;

c) economie de mijloace administrative bănești, iar cu parte din economiile ce vor rezulta din reducerea cheltuelilor, să se organizeze corpul de controlori exteriori ai rețelei cooperatiste;

d) întrebuirii mai rațională și mai eficace a tuturor mijloacelor de credit, pentru întreaga mișcare cooperatistă.

Acestea sunt numai parte din avantajele ce rezultă din simplificarea conducerii centrale și din îndreptarea ei spre scopurile practice, spre realitățile mișcării cooperatiste.

3. În afară de acestea însă, se mai impune reorganizarea și selecționarea personalului administrativ al instituțiilor centrale, în vederea utilizării lui la scopurile de acțiune și dinamică în ofensiva cooperatistă.

4. Este de absolută necesitate reorganizarea și purificarea rețelei cooperatiste din țară, cu eliminarea unităților neviabile și consolidarea celor viabile.

Deasemenea se impune dezvoltarea acestei rețele în regiunile rurale unde ea nu există.

Credem de asemenea că este necesar a se trece la ministerul agriculturii și domeniilor, controlul și îndrumarea obștiilor de moșneni (răzeși), compose-soratorilor, comunităților de avere și asociațiilor de îmbunătățiri funciare, cari, și în sistemul legii actuale, au controlul tehnic asupra lor.

Purificarea mișcării cooperatiste.

5. Se impune purificarea mișcării cooperatiste de elementele nepregătite sau nesănătoase, care pun în primejdie existența morală și materială a ei.

Pentru înlăturarea acestor din urmă necesități s'a prevăzut că nu pot fi membri în consiliul de ad-ție al cooperativelor cei care nu sunt știutori de carte, iar censored, cei cari nu sunt cel puțin absolvenți ai cursului primar, spre a se evita de a se lăsa conducerea și controlul în mâna asociațiilor, cu totul nepri-

cepuși, fapt care a determinat situația grea în care se găesc unele cooperative.

Deasemenea pentru a se purifica instituțiile cooperatiste de elemente nesănătoase, se interzice a se alege ca administratori ai unităților cooperatiste cei cari au suferit vre o pedeapsă disciplinară ca cooperatori sau au fost numai trimiși în fața comitetului de control pentru fapte oprite de legea cooperației.

De asemenea, administratori sau censori într'o unitate cooperatistă nu vor putea fi decât cei cari au îndeplinit la zi toate obligațiile lor față de cooperație.

Pentru un mai bun control al gestiunii unităților acestea vor fi obligate a înștiința Institutul național al cooperației despre data ținerii adunărilor lor generale și nu vor putea prezenta bilanțul acelor adunări fără viza de control prealabil.

Pentru a stimula respectarea angajamentelor și obligațiilor luate, s'a prevăzut că nu pot lua parte la adunările generale, asociații cari au împrumuturi în restanță sau părți sociale cu scadențe expirate și neachitate.

În vederea consolidării unităților cooperatiste, s'a prevăzut că se vor putea face fuziuni între unitățile cooperatiste ce se vor desemna. În felul acesta vor putea dispărea unitățile ce nu pot trăi singure și se vor constitui organisme viabile și utile.

Fuziunile se vor putea face chiar și între unitățile ce nu fac același gen de operațiuni, adică între cele de credit, cu cele de valorificare, consum, etc., unitatea nou formată având două secțiuni diferite, pentru genurile de operațiuni bancare și economice pe care le va face, economisind astfel cheltueli de regie și dând mai multă unitate și eficacitate acțiunii cooperatiste. Tot în acest scop, precum și în acela de a înlesni cât mai mult dezvoltarea activității economice cooperatiste, cu cheltueli și formalități cât mai reduse, s'a prevăzut puțința pentru cooperativele de credit de a avea și o secțiune separată pentru operațiuni economice (valorificare, producție, consum, arendare, etc.).

Unitățile cooperatiste ce se vor dovedi însă a fi lipsite de ordine morală, buna gospodărie necesară oricărei gestiuni, oricât de restrânsă ar fi ea, cele ce nu se vor putea îndrepta prin îndepărtarea conducerii slabe, cele ce lucrează sau fac operațiuni contrare legilor și statutelor sau împotriva ordinii publice, — vor putea fi dizolvate și lichidate, pentru a se elimina astfel din mișcarea cooperatistă, organismele putrede, imorale, ilicite sau incorecte.

Cooperația trebuie să fie, în primul rând, administrație morală și cinstită a banului, precum și pildă de conducere sănătoasă și cu respectul legilor.

Preocupări de același comandament moral ce trebuie să domnească în Cooperație, s'a prevăzut îndepărtarea din cooperație a funcționarilor, administratorilor, censorilor, prepușilor, vinovați de neîndeplinirea conștiințioasă a îndatoririlor lor față de unitatea unde lucrează.

Colaborarea specialiștilor.

Pentru a se veni în ajutorul federațiilor, prin concursul organelor de Stat județene cu care pot veni în contact prin activitatea lor, s'a prevăzut că pot fi membrii de drept în consiliul de administrație al federațiilor, șeful serviciului agricol, ori silvic, zootehnic, minier, industrial, după cum federația are asociate în sânul ei unități de gradul I. care se ocupă cu exploatarea agricole, forestiere, miniere, industriale sau creșteri de animale, etc. În felul acesta, atât federațiile, cât și unitățile de gradul I. respective vor fi mult mai ajutate în activitatea lor, prin prezența în

consiliul de administrație al federației, a însuși șefului serviciului județean, de care au nevoie în desfășurarea activității lor. Conflictele ce se puteau ivi altă dată între aceste servicii și unități cooperatiste, sunt înlăturate, înlesnindu-se astfel o rodnică colaborare.

Aportul experienței pe teren.

Credem că mai trebuie semnalat și înființarea pe lângă consiliul de administrație al Institutului național al cooperației, a unui comitet practic de adunare a experienței din activitatea cooperatistă de pe teren dela unități.

În alcătuirea acestui comitet s'a plecat dela învățămintele deduse din experiența trecutului.

În adevăr, la conducerea centrală a cooperației se simte nevoie de cunoașterea vieții și a greutăților cu care luptă cooperația pe teren, la unitățile periferice, nu de principiile teoretice ale unui Consiliu superior de îndrumare, care nu are contact direct cu realitățile mișcării cooperatiste.

Conducerea cooperației trebuie îndreptată cu fața spre realități, spre viața practică a unităților periferice, iar nu alcătuită din organisme ce se suprapun în etaje de preocupări, din ce în ce mai abstracte și mai generale, ce se depărtează de realitate și rup legătura ce trebuie să existe permanent între conducerea centrală și viața unităților de pe teren.

De aceea, pentru a se lua orientarea cea bună și cea practică a realităților, credem că este mult mai util ca Institutul național al cooperației să aibă un organ central, care să adune experiența mereu nouă a activității cooperatiste la unitățile periferice, acolo unde este adevărata și reala cooperație.

Acest comitet practic va fi alcătuit din cooperatorii cei mai de seamă din țară, cari se vor releva prin realizările lor, la unitățile respective. Ei vor fi albinele care vor aduce neîntrerupt experiența luptelor și străduințelor lor, arătând unde sunt greutățile, unde este răul, spre a fi înlăturat, precum și ce propuneri practice au de făcut pentru îndreptarea situației.

Membrii comitetului, cari nu pot lua parte la ședință, sunt îndatorați moralmente a-și trimite constatările, observațiunile sau propunerile lor practice, în scris, la Institutul național al cooperației, spre a se lua în considerare.

În felul acesta, Institutul național al cooperației va fi în permanent contact cu necesitățile activității cooperatiste de pe teren, va cunoaște fără întrerupere toate greutățile și va fi în măsură să reacționeze de îndată pentru remediere sau bună dezvoltare.

Dealtfel federațiile vor fi obligate a trimite rapoarte, cel puțin lunare, cu constatările situației cooperatiste și a măsurilor de îndreptare ce trebuiesc luate, iar un serviciu special va coordona toate observațiunile și propunerile acestor unități, supunându-le Consiliului de administrație, pentru a se lua măsurile necesare.

În chipul acesta Institutul național al cooperației va stabili o strânsă și continuă legătură, în cunoașterea realităților între conducerea centrală și unitățile exterioare.

Nu mai relevăm toate celelalte modificări de amănunt ce s'au adus pentru îmbunătățirea legii pentru organizarea cooperației; subliniem numai că astfel, mișcarea cooperatistă, integrată sub sprijinul și îndrumarea politicii Statului, cu un singur organ central, simplificat și redus la minimum ca alcătuire administrativă, purificată de elementele incompatibile cu ea, va trebui să fie îndreptată, de aci înainte, cu întreaga ei putere de acțiune, spre un singur obiectiv: spre unitățile periferice, spre viața satelor.

Spiritul nou al mișcării cooperatiste.

Acolo, la sate, trebuie făcută cooperația, acolo trebuie renăscută, acolo trebuie reabilitată în fața și în încrederea plugarului, acolo trebuie dezvoltată și întărită.

Sinulă din preocupările, deseori particulariste și personale, în care o dusesse o practică administrativă criticabilă, îndepărtată de zona de influență a electorului, care îi săpau existența morală și materială, desbrăcată de letargia birocratică, revizuită și controlată, și odată astfel refăcută, alimentată apoi cu credit eficient, cooperația trebuie să devină pivotul central în jurul căruia să se învieze și să se desvolte viața satelor și a târgurilor noastre.

Acolo, la harnica și cinstita cooperație dela sate trebuie revărsată toată puterea dătătoare de viață a creditului eficient și cu această putere largă și nouă, dată unde trebuie, să se desăvârșească marea operă de înălțare a satului și târgului românesc.

Cerințele de toată ziua ale plugarului de a sate și ale populației modeste dela târguri trebuiesc ajutate, pentruca viața familială și socială, puterea de producțiune și râvna de trudă și creațiune să fie satisfăcute, încurajate și dezvoltate, căci pe ele se reazămă buna stare a satului și a târgurilor și pe ea se reazămă propășirea economică și liniștea țării. Săteanul și meșteșugarul român trebuie să fie obiectivul ofensivei de reinviere economică a mișcării cooperatiste, printr'o dărză și înaltă putere de acțiune constructivă pe teren, nu în pasivitate negativă a birourilor. Cooperatorul nu este slujbaş, este misionar, este apostol.

Acesta este cugetul și sufletul ce pecetluim în noua organizare a cooperației. Ea încetează în concepția noastră a mai fi un primat și greoiu aparat birocratic și administrativ, și capătă înțelesul marilor acte de patriotism, avântul unui sacru apostolat național, flacăra vie a unei credințe de luptă pentru înălțarea economică a poporului român.

Cooperația este marea religie națională închinată izbăvirii neamului nostru; ea cere jertfe și avânt. Fără acest sacerdoțiu al conștiinței și acțiunii, nimic nu se poate face, și el trebuie să fie flacăra sfântă care să călăuzească mucenicia cooperatorului.

În acest semn și cu acest suflet, cooperația va învinge.

Iată credința ce zidim la temelile acestei noi organizări a cooperației, iată cugetul ce ne călăuzește, având privirile și preocupările de căpetenie îndreptate spre acea mare, adâncă și cuviincioasă vlagă a satului și târgului românesc, care așteaptă dela cooperație puterea dătătoare de viață nouă.

Ministrul economiei naționale:
ss. MITIȚĂ CONSTANTINESCU.

CRONICA.

Numiri la Cooperație. Dl ILIE OLTEANU, valorosul secretar al „Solidarității” și redactor la revista noastră, a fost numit în importanta funcție de secretar general cu titlu de subdirector la Institutul Național al Cooperației. Ne bucurăm foarte mult de această numire și nu ne îndoim, că dl Ilie Olteanu și în noua sa calitate va aduce reale servicii băncilor noastre. Sincere felicitări!

Bucureștii devin port. Guvernul actual a preluat planul fostului guvern național-fărănesc, și a hotărât începerea lucrărilor de canalizare a Argeșului, în așa fel, ca să se împreune la București cu Dâmbovița creindu-se o legătură navigabilă cu Dunărea. La București se vor înființa și locuri pentru sporturi de apă și diferite stranduri, așa ca și populația mai săracă să se poată bucura în lunile dogoritoare de vară, de recrearea și igiena necesară.

*

Uzinele metalurgice din Hunedoara se modernizează prin colaborarea firmei germane „Gute hoffnungshütte W. S.” Investițiile necesare se urcă la 50 milioane Lei, și lucrările se fac sub conducerea a doi ingineri și 10 muncitori de specialitate veniți din Germania. Sub supravegherea acestora lucrează 250 muncitori indigeni. Pentru specializare se vor trimite în Germania 150 muncitori români de specialitate. Uzina va fi terminată la 1 Ianuarie 1940 și va lucra la început cu 1500 muncitori.

*

Industria. În industrie se observă în timpul din urmă o mișcare mai vie. În ateliere și uzine munca s'a intensificat, concedierile s'au oprit, și în multe locuri muncitorii concediați au fost reangajați. În cercuri Industriale ameliorarea aceasta se atribuie în mare parte comenzilor din partea Statului, cari activează mai cu seamă în compartimentul tehnic și textil.

*

Grâul s'a scumpit în toată Transilvania, și a atins în unele locuri 630 Lei maja. Cauza este optimismul cu care au fost considerate sămănturile din toamna trecută, cari însă nu corespund așteptărilor. Bazat pe rapoartele favorabile, guvernul a permis un export prea mare de grâu la timpul său, așa că din stocurile vechi numai puțin a mai rămas, și astfel se explică urcarea prețurilor în consumul intern.

*

Munca de opt ore. Ministrul Ralea să ocupă cu ideea ca să modifice astfel legea pentru reglementarea orelor de muncă, încât orele opt de lucru prevăzute pentru industriei și comerț, să se extindă și asupra funcționarilor particulari din alte branșe.

*

Camerele de muncă. La ordinul Ministerului Muncii, toate comisiile interimare ale Camerelor de Muncă s'a disolvat și au fost numite altele în locul lor.

*

Deutsche Lufthansa a înființat o navigațiune aeriană directă între Berlin și București. Distanța aceasta va fi parcursă în 7 ore, cu escală la Budapesta.

*

Errata. În numărul 23-25 al revistei noastre, articolul „Cooperative de clădire”, s'au strecurat următoarele erori pe cari le rectificăm:

La pag. 185 coloana primă, rândul al 14-lea de sus, este a se cefi „largă” în loc de „lungă”. În coloana a doua, rândul al 6-lea, „concețajean” în loc de „cetajean”.

La pag. 187, coloana a doua, rândul al 13-lea, e a se cefi „anuități” în loc de „amintită”. În rândul al 30-lea se va cefi „pretensiunea” în loc de „pretuțindenea”.